

١) اقسام مستغانه علت فاعلي چیست؟

- علم به فعلش ندارد (آشن) { فعل اوسازگار با طبیعت اوست (فاعل بالطبع) [1] { مثال (قلت)
- علم به فعلش دارد { فعل اوسازگار با طبیعت نیست (فاعل بالقسر) [2]
- فعل اريدون اراده اومي باسد (فاعل بالجبر) [3]
- علم به فعلش دارد { علم اوبه فعلش، عين فعلش است (فاعل بالرضا) [4]
- فعل اوبيا اراده اوست { علم اوبه فعلش عين فعلش باسد - علمش همراه بالانگيزه زاندر ذات اوست (فاعل بالقصد) [5]
- علمش زاندر ذاتش است (فاعل بالعيان) [6]
- علمش زاندر ذاتش نیست (فاعل بالتجلی) [7]
- انگيزه زاندر ذات ندارد ...
- ← اگر فاعل های هفتگان را وفعلش را مفعول فاعل دیگری بدانیم، هم سود (فاعل بالسحر) [8]

٢) تعريف ارسطو از حرکت را نوشته و آن را در ذهن منافی توضیح دهید؟

« کمال اول لما بالقوه من حيث انه بالقوه ... حرکت، کمال اول است برای شیء، بالقوه، از آن جهت که بالقوه است. صورت نقل»

مثل، تویی که حرکت میکنی در یک مکان دیگری منتقل می شوی. در اینجا حرکت از تو به فعلت رسیده ...

٣) مراتب چهارگانه عقل چیست؟

- هولای، مرحله ای که هنوز هیچ نفسی در ذهن تشکیل نشده است
- عقل، بالملکه، مرحله ای که نفس، بدیهیات را اعم از صورات و تصدیقات بفعل می کند
- بالفعل، مرحله ای که نفس، از علوم بدیهی، علوم نظری را بدست می آورد
- مستفاد، مرتبه ای از نفس، تمام مقولات بدیهی و نظری را بدست آورد و به عقاوت عالم بالا و عالم پایین آگاه است
- و نفس بدون هیچ مانع مادی به آن توجه دارد.

٤) مقصود از مثل افلاطونی چیست؟ مقصود از مثل افلاطونی این است که هر یک از انواع مادی موجود در این عالم،

فردی مجرد عقلی دارد که قبل از آفرینش موجودات مادی وجود داشته و همه کمالاتی که برای افراد مادی آن نوع تحقق میابد را در او می باشد به همین جهت واسطه هم در افراد مادی از جانب آفریدگار یکتا و تنیده اذن صادره مندر آن افراد می باشد. [عالم مثال غیر از علم مثل می باشد، عالم مثال واسطه میان عالم عقل و عالم ماده است اما عالم مثل مجرد و عقلی است]

نام دیگر مثل افلاطونی (انواع ارباب) است. مثل افلاطونی همان کثرت عرفی است در مقابل کثرت طولی.

(۵) قاعده «الواحد لا یصدر عنه إلا الواحد» را توضیح دهید؟

یعنی علت واحد همیشه معلول واحد می‌فراهد. یعنی از هر علتی هر معلولی نمی‌شود سر بریزند، لذا باید بین معلول و علت از حیث وحدت سنخیت داشته باشد. (سنخیت وحدت یعنی معلول واحد، علت واحد) باید بین علت و معلول سنخیت ذاتی باشد (گره ما و آتش) که اگر اینچنین نباشد لازم می‌آید هر معلولی از هر علتی سر بریزند.

(۶) برهان علامه، برائت اتحاد عالم، معلوم و علم را توضیح دهید؟

منظور از اتحاد، اتحاد در وجود است و منظور از معلوم، معلوم بالذات است. دلیل، اگر وجود معلوم بالذات در علم حصولی یک وجود جوهری و قائم به خود باشد، هم دارا وجود لقیسمی شود هم لغیره چون شیء واحد نمی‌تواند هم دارا وجود لقیسمی و هم لغیره باشد پس عالم با معلوم متحد است.

(۷) نظریه دوام را استمرار فیض چیست با اثبات؟ قدرت واجب تعالی همان مبدأ است او برای ایجاد موجودات امکانی است.

این قدرت عین ذات متعالی اوست. بنا بر این فیض واجب تعالی در محسوس هیشگی است. [چون ذات خدا، عینی قدرت برای ایجاد است و ذات همواره باید اراده است لذا فیض و ایجاد الهی نیز دائماً مقرر است؛ البتة این به معنای دوام عالم طبیعت نیست، چون تک تک اجزاء عالم طبیعت حادثند.]

(۸) عالم مثال را توضیح دهید؟

عالم مثال همان عالم برزخ است، که واسطه ای است میان عالم عقل و طبیعت (ماده).

✓ شیخه این چگونه چیست؟ از وی گوید وجه اشکالی دارد که در واجب الوجود، هر دو جامع همه اوصاف الهی باشند اما از جهات نام مباین باشند بدون وجه اشتراکی، خیزه همان معنی واجب الوجود بودن که بر هر دو یکسان به صورت عرفی حمل شود. (صدایان کاری - کار، یکدیگر تراشم در صلح و آراش باشند)

(۹) اراده الهی «از صفات ذات» خداوند است.

(۱۰) اقوال در فاعلیت خدا چیست؟

اشراقیون: فاعلیت خدا از قبیل فاعلیت بالذات است. از نگاه: مساء دن، بالعنايه، صدر الملائکین و علامه، بالتعلی.

۱۱) حرکت توسط رقطعه را توضیح دهید؟

« حرکت توسطی » : حرکت نسبتی با مبدأ و منتها دارد که دارای انقسام نیست (امر وسط و غیر قابل انقسام)

« حرکت قطعی » : حرکت نسبتی با مبدأ و منتها و حدود مسافت دارد که به لحاظ آن دارای انقسام است .

به عبارتی یعنی حرکت ، یک مرتبگی است ، که دارای اجزاء است و نسبت به حدود مسافتی که طی می کند قابل انقسام است .

مثل حرکت از قم به تهران که ده کیلومتر ده کیلومتر می شود مسیر راه را تقسیم کرد ، این حرکت قطعی است .

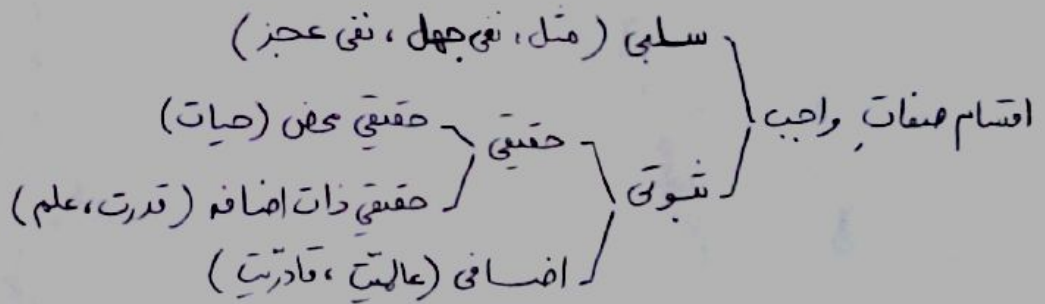
۱۲) عنایت ، قضاء و قدر را توضیح دهید ؟ (که اینها از مراتب علم واجب تعالی است) .

« عنایت » یعنی صورت علمی ، علت ایجاب معلوم (یعنی فعل خدا) است . خدا علم تفصیلی به مخلوقاتش دارد لذا خداوند به مخلوقاتش عنایت دارد .

« قضاء » همان صورت های عقلی موجودات است (قضاء یعنی از عالم و افعال الهی است) .

« قدر » همان اندازه صفات و آثار شیء در علم واجب تعالی که با آنچه اسباب و ابزار موجوداتش دارد متناسب است .

۱۳) تقسیمات صفات واجب بالذات را بر وجه کلی بنویسید ؟

(با سؤال ۲۷)

۱۴) برهان طبیعیون بر اثبات واجب بالذات از طریق نفس انسانی را توضیح دهید ؟

مقدمات برهان : ۱- نفس موجود ، مجرد است . ۲- نفس حادث است . ۳- نفس ممکن الوجود است .

۴- نفس به این علت که نه جسم است ، نه جسمانی ، نیازمند است . ۵- سلسله اسباب مجرد باید به واجب تعالی منتهی شود .

اسکال برهان بالا : این دو برهان آخر ، بدون کمک گرفتن از برهان وجوب امکان ، مفید نیست .

و در نتیجه برهان مستقلی نمی باشد .

۱۵) حدیث دهری چیست؟ ماهیتی که اکنون موجود و معلول است و در مرتبه علت سابقه عدم داشته باشد.

۱۶) برهان اسد را خلاصه فارابی چیست؟

از آنجا که در سلسله علل غیر متناهی، هر فردی از سلسله محتاج علت ماوراء خود است، پس مجموع افراد سلسله محتاج علت ماورای خود هستند.

۲۰۲

۱۷) یک دلیل بر توحید ربوبی بنویسید؟

اگر تدبیر امور با چند پروردگار باشد، تنافی نظام عالم لازم می آید، زیرا اگر دو با وجود خدا وجود داشته باشد باید بین آنها تقابلی باشد و هر کدام جهت ذاتی مخصوص خود را داشته باشد و به حکم سنخیت، بین فاعل و فعل، افعالشان باید از هم متباين و متدافع هم دیگر باشند، در حالی که نظام عالم، نظام واحدی است و میان اجزایش همبستگی و تلازم دائمی وجود دارد.

۱۹۸

۱۸) تقریر ملاحظه از برهان همدیقین چیست؟

۳ مقدمه داریم: ۱- وجود، اصالت دارد. ۲- حقیقت وجود، مشکل است. ۳- در مراتب تسلیک طولی وجود مرتبه ای کامل تر از غایت کمال وجود، قابل فرض نیست. بنابراین وجود و کمال هستی یا وجود به نیاز از غیر است یا وجود نیازمند به غیر. قسم اول همان واجب تعالی و قسم دوم افعال و آثار است پس در هر صورت وجود واجب (که غنی بالذات است) ثابت می گردد. (بجزاه سنه ۲۲)

✓ فاعلیت انسان نسبت به صور ضالی به نوع « فاعل بالرضا » است.

✓ رابطه ثابت با متغیر « دهر » و ثابت با ثابت « سرمد » نامیده می شود.

✓ در معلول یک علت نام، چه نوع مقنی دارند؟ مقنی بالعیان.

✓ عقل بالملک چیست؟ همان عقل معقول بهی است.

✓ علم نفس به ذات و قوای خود « نه علم مغنی است و نه انتقالی ».

✓ علم خداوند به موجودات، پس از ایجاد، علمی حضوری و تفصیلی می باشد.

✓ اثر علت در معلول چیست؟ وجود

✓ عوالم به ترتیب ترویج عبارتند از: عقل، مثال، ماده.

۱۹) تفاوت حرکات استدادی و غیر استدادی چیست؟

حرکات استدادی به صورت لیس بعد از لیس است ولی غیر استدادی به صورت خلع و لیس است.

۲۰) نظر اشاعره و معتزله در صفات ربوبی چیست؟

اشاعره می گویند صفات، زائد بر ذات هستند. اما معتزله، ذات را نائب از صفات می دانند.

۲۱) به چه دلیل، معلول، وجود رابط نسبت به علت است؟

وجود معلول در ذات خود استقلال ندارد و واسطه به علتش که وجود آن را افاده کرده است می باشد، لذا یک وجود رابط و موجود فی غیره می باشد.

۲۲) کوتاهترین تقریر برهان صدیقین را بنویسید؟ (تقدیر مرسوم حاجی سبزواری است)

حقیقت وجود، یا واجب است و یا مستلزم واجب. بنابراین در هر دو صورت، واجب الوجود بالذات، در خارج وجود دارد؛ و این همان مطلوب ماست.

(ماستران ۱۸)

۲۳) عقول عرضیه را تشریح کنید؟

در سلسله عقول طولی، تقداری عقول عرضی (که فاقد رابط علیت و معلولیت است) بوجود می آیند، هر یک از عقول عرضی در مقابل یک نوع از ماده قرار دارد که آن را بوجود می آورد و تدبیر امور آن را بر عهده دارد. پس عقول عرضی انواع موجود در عالم طبیعت را بوجود می آورند و نظام آن را سامان می دهند.

۲۴) حقیقت زمان چیست؟ کم متصل غیر قاتر

✓ براهین اثبات واجب تعالی از چه نوعی است؟ برهان اینی، از نوع بی بُردن از ملازم به ملازم دیگر.

✓ نظر علام طباطبائی در مورد اراده چیست؟ صفت ذات است.

✓ عالم مثال چیست؟ مجرد از ماده است فقط.

✓ ماده و صورت، چه نوع علّی هستند؟ علت قوام، (علت داخلی)

✓ مسافت چیست؟ المقولة التي تقع فيها الحركة.

✓ تقدم اجزاء ماهیت (جنس و فصل) بر ماهیت از نوع تقدم « بالتجريد » می باشد.

۲۵) برهانِ پلانِ ترجیحِ بلا مرجح را بنویسید؟

چون شیئی ممکن، که مستثنی به دو طرف وجود و عدم لکن است برای رجحان یافتن یکی از دو طرف خود نیاز به مرجح دارد.
وجود - شیئی ممکن - عدم

(بمشارف ۱۸ و ۲۲)

۲۶) برهان صدیقین چیست؟ [این برهان، برهانِ اینی است.]

وجود یا واجب است یا مستلزم واجب، پس واجب موجود است. (حد وسط در این برهان، خود وجود است.)

۲۷) یکی برهان برائیات رب النوع (ارباب الانواع) بنویسید و نقد علامه چیست؟

امکان اشرف: هرگاه شیئی ممکن تحقق یابد که کمالات وجودی آن کمتر از شیئی ممکن دیگر است آن ممکن اشرف تر باشد.
بیش از موضوعات باشد. نقد علامه: قاعده در هروری جاریست که دو موجود ممکن (یکی نسبت تدریجی اشرف تر) داخل در تحت یک ماهیت نوعی باشند.

۲۸) علم خداوند، مخلوقات قبل از ایجاد چیست؟ علم اجمالی در عین کسف تفصیلی است.

۲۹) صفات مغل به چه صفتی بر می گردد؟ قیومیت.

۳۰) قانون علیّ را اثبات کنید؟

- ۱- ماهیت نمی تواند وجود و عدم را بر او خود رجحان دهد.
- ۲- ترجیح بلا مرجح محال است.

س
ن علیّ

نتیجه آنکه: ماهیت در وجود یافتن و عدم خود، نیازمند عامل بیرون از ذات است که آن را رجحان دهد و این همان قانون علیّ است.

۳۱) مفاهیم اعتباری چیست؟ در برابر مفهوم حقیقی/که قابلیت ندارند هم در ذهن باشند و هم در خارج، بلکه یاد در ذهن هستند یا در خارج یا در هیچ کدام نیستند.

۳۲) چرا نظام جاری در جهان خلقت، بهترین نظام است؟ چون این نظام، حلوه و رقیق علم ذاتی واجب تعالی است

که منصف و نارسایی را همگن بدان راه نیست.

۳۳) برهان امکان و ضرب بر این اثبات واجب الوجود را نقد کنید؟ تحقق هر موجودی با تدبیر وجود آن ملازم است و اگر

ترجیح لذاته باشد مفهوم مطلوب و اگر لغیره باشد ناچار باید به وجود ختم شود که ذاتاً وجودش رجحان دارد و الا در هر تسلسل می شود

۳۴) روشن ترین دلیل بر وقوع حرکت در معنای جوهر (حرکت جوهری) چیست؟

- مقدّمات
۱. در اعراض حرکت وجود دارد.
 ۲. علت حرکت اعراض، همان طبایع و صورتهای نوعی است (که در موضوع اعراض وجود دارند)
 ۳. علت یک بدیده متغیر، خود باید متغیر باشد.
- نتیجه اینکه، ناچاراً طبیعت و صورت جوهری که علت قریب اعراض در حال تفسیرند، باید در حال تفسیر باشد.

۳۵) قاعده «کلّ حادث زمانی مسبوق بقوّة الوجود» را اثبات کنید؟

۱. هر حادثی قبل از وجود باید ممکن الوجود باشد.
۲. این امکان، یک امر ظاهر است چون شدت و ضعف و نزدیک و دور دارد.
۳. این امکان را «قوة» و موضوع حامل آن را «ماده» نامیده اند.

پس ← هر حادث زمانی، قبل از وجود، ماده ای دارد که حامل قوه و امکان وجود آن است و این یعنی «کلّ حادث زمانی مسبوق...»

۳۶) دیدگاه علامه در مورد اجزای قضایای حملیه موجب و سالب را توضیح دهید؟

- ن^۵ «الانسان صاحب عقل»
- تعداد اجزای قضایای حملیه موجب
- حملیه مرکبه: چهار جزء دارد (موضوع، محمول، نسبت حکمیه، حکم به اتحاد موضوع و محمول)
 - حملیه بسیطه: سه جزء دارد (موضوع، محمول، حکم)
 - سالبه: سه جزء دارد (موضوع، محمول، نسبت حکمیه سلبیه)

۳۷) صفات حقیقه محضه و ذات الایمانه را توضیح دهید همراه مثال؟

- صفات تنبوتی حقیقی، تقسیم میشه به
- حقیقی محض: مانند حیات.
 - حقیقی ذات ایمانه: مانند قدرت و علم.
- صفات ذات خداوند، مفهوماً مغایرند اما مصداقاً عنین هم هستند.

- ✓ اثری که علت در معلول سلب دارد «وجود معلول» است.
- ✓ اختلاف بین سرعت و بطو از کدام اقسام است؟ تسکک.
- ✓ منفی صور عقلیه کلمه چیست؟ جوهر معیّر عقلی - و منفی صور علمیه کلمه چیست؟ موجود معیّر عقلی.
- ✓ صفات فعلیه خداوند «زائد بر ذات خداوند» است، برخلاف صفات ذاتی که عنین ذات خداوند هستند.
- ✓ موضوع حرکت جوهری عامه چیست؟ ماده اولی.

تقدم و تاخیر - بالحقیقہ ، تقدم معنای حقیقی بر مجاری .
 که دهری ، تقدم عالم عقل بر عالم ماده .
 که رتبی ، تقدم امام بر مأموم .
 که بالشرف ، تقدم عالم نسبت به جاهل .

(۳۹) به نظر مرحوم علامه ، حرکت در چند مقوله واقع می شود؟ در هر ذره مقوله واقع می شود (۹ تا عرف و یک صهر)
 ✓ تقابل بین حرکت و سکون چیست؟ تناقض
 ✓ طبق دیدگاه مشهور ، اراده از صفات ذات و کلام از صفات فعل خداوند است.
~~تذکره~~ ماده و صورت چه نوع علتی دارند؟ علت قوام (علت داخلی)

(۴۰) علم انسان به ذات خودش حضوری است یا حصولی؟

علم انسان به ذات خودش «حضوری است» ، ذات ما ، با وجود خارجی شخصی و دارای آثار خارجی ، نزد ما حضور دارد . حضور معلوم نزد عالم از دو حال بیرون نیست یا با ماهیت است یا با وجود .
 (هر علم حصولی به حضور بر می گردد.)

(۴۱) علم فعلی چیست؟

← علمی که مبدأ و منشاء حصول معلوم در خارج است ، مانند علم خداوند ، اسباب دیگر .
 ✓ علم اتقالی چیست؟ علمی که از خارج نشأت بگیرد و با حصول صورت در نفس و یا در قوای آن حادث می گردد .
 ✓ علمی که نه فعلی باشد نه اتقالی مثل «علم ذات مجرد به خودش» .

(۴۲) اقسام حدوث و تقدم را نام ببرید؟ زمانی - علی - به حق - دهری

✓ ضرر علمی «مجرد از ماده» است .
 ✓ علم حصولی به «ماهیات» تعلق می گیرد .
 ✓ قضا و قدر به کدام یک از صفات الهی بر می گردد؟ به علم الهی .

✓ رابطه جسم تعلیمی (شکل های هندسی) برای جسم طبیعی (خبر مایه) چیست؟ رابطه آن دو ، رابطه معنی با ضمیمه است .
 تعلیمی طبیعی
 خبر مایه

۴۳) علت داخلی و خارجی چیست نامثال؟

علت داخلی یا علت قوام آن است که با معلول خود متحد است و بر دو قسم ماده و صورت است.
علت خارجی، علت وجودی است که بر دو قسم فاعل (بیدارنده معلول) و غایت (آنچه معلول به خاطر آن بیدار شده).

۴۴) جسم تعلیمی چیست؟ همان جسم است که دارای سه بُعد است و در سه جهت تقسیم می‌شود (مانند شکرهای هندسی)

۴۵) اسامی عالم مثال و خصوصیاتش را بنویسید؟

اسامی دیگر عالم مثال عبارتند از [ملکوت، برزخ، صیال منفصل]

در خصوصیت موجودات مثالی، ذاتاً مجردند، یعنی زمان، حرکت و تغییر ندارند / اما بعضی از آنها ماده را دارند ^{تعلیمی} ^{معنای} ^{صورت} ^{میل} ^{صورت} که بین عالم عقل و ماده است.

(فعل خداست: عالم عقل «جبروت» ← عالم مثال «ملکوت» ← عالم ماده «ناسوت».)

✓ پست ترین مرتبه هستی، عالم ماده است.

۴۶) درباره عالم سرور بنویسید؟ سر، همان عدم نگی از کمالات است، و جایگاه عالم سر، عالم ماده است.

✓ بصورت کلام ذاتی چیست؟ عین ذات واجب تعالی است.

✓ علم چیست؟ علم یک مفهوم بدیهی است که تقسیم می‌شود به علم حصولی (حضور ماهیات اشیاء تردیما) و

علم حصولی (حضور ماهیت نفس تردیما).

۴۷) علت حقیقی و علت معده را تعریف کنید؟

«علت حقیقی» آن است که وجود معلول، واسطی حقیقی به آن دارد.

«علت معده» فقط در فراهم آوردن زمینه بیداش معلول مؤثر است. علت معده آمادگی بیداش فیض از علت فاعلی را در ماده

مانند «گذشت زمان که ماده را بیداش آنچه تراست در آن بیداشید ترکیب می‌کند».

۴۸) آیا هر غایتی برای فاعل، کمال به حساب می‌آید؟

در فاعلهای ماده، استکمال هست، اما در فاعلهای مجرد، استکمال معنا ندارد.

تذکره: هر حرکتی دارای غایتی است و إلا سکون خواهد بود.

محال بودن دور بدیهی است زیرا مستلزم تقدم شی بر خودش در وجود است و این ضرورتاً محال است.
و تسلسل نیز عبارت است از توقف شی بر شی دیگر، و آن شی بر شی سوم و همینطور تا بی نهایت؛ که شرط

- ۱- اجزای سلسله بالفعل موجود باشند . ۲- اجزای سلسله با هم موجود باشند .
- ۳- میان اجزای سلسله ترتیب باشد .

« رجوع بالقوه می گویند « قابل » و به وجود بالفعل می گویند « مقبول » .

۵۰) حرکت چیست و مقومات آن کدام است؟

« حرکت » خروج تدریجی شیء از قوه به فعل است . مقومات حرکت :

- مبدأ (نقطه حرکت) - منتهای (غایت حرکت)
- مسافت (اجزای در آن واقع شده همان مقوله است).
- موضوع (متحرک است که حرکت برای آن می باشد)
- فاعل (عامل حرکت) یا متحرک

۵۱) معنی چیست و اسامی کدام است؟

معنی یعنی اشتراک دو امر در یک معنا بدون اختلاف به تقدم و تأخر در آن معنا ، در حالی که سانس تقدم و تأخر در آن معنا را دارد . [تقدم و تأخر ملکه هستند و معنی عدم ملکه]

- اسامی : معنی در رتبه (معنی دو مأثور در جماعت) - معنی در شرف (دو اسما سماع)
- معنی در زمان (در حرکت در زمان واحد) - معنی طلعی (دو جزء مساری نسبت به کل)
- معنی علی (دو معلول یک علت نام : نور و حرارت را فرزند) - معنی به حق - معنی دهری .

بر منبر، مقومات

۵۲) اسامی بی حیات را نام ببرید؟ حسوسات (گرم بود) - متواترات (قرآن نزد مسلمانان)

تجربیات (بلا ترمسها مکرر انسان ؛ داغی آتش) - فطریات (دلایل در ذهن حاضر است ؛ عدد ۲ یک پنجم ؛ است) و حیاتیات (تصدیق آن متوقف بر « حُسن باطن » است . مانند : اخاف ؛ ترس) اولیات : اللکل اعظم من الجزء

۵۳) برهان حیات واجب تعالی را بنویسید؟ (همی بودن خداوند ؛ معناه علم و قدرت داشتن او است)

وقتی موجودی که دلاله علم و قدرت زائد بر ذات است ، حتی به حساب می آید به طریق اولی موجودی که علم و قدرتش عنین ذاتش بوده و واحد همه کمالات بوده حتی است و او همان واجب تعالی است . پس واجب تعالی ذاتاً حتی است .

باسمه تعالی
امتحانات عمومی پایان سال سطح ۳ و ۲
سال تحصیلی ۹۲ - ۹۱
حوزه علمیه خراسان

تاریخ امتحان: ۹۲/۰۴/۰۲	زمان: ۹۰ دقیقه
ساعت: ۱۸ - ۱۹/۳۰	
موضوع: نهایت حکمه ب ۲	
نتیجه	به عدد
به حروف	
رسیدگی مجدد	به عدد
به حروف	

(بارم ۵/۰ - نمره)

سؤالات چهار گزینه‌ای

- عبارت « هو الذی یفعل الفعل و له علم تفصیلی به هو عین علمه الاجمالی بذاته » تعریف کدام قسم از اقسام علت فاعلی است؟
الف) فاعل بالرضا ب) فاعل بالتجلی ج) فاعل بالتسخیر د) فاعل بالغایة
- کدامیک از اقسام حرکت در خارج وجود دارد؟
الف) حرکت توسطه ب) حرکت قطعیه ج) هیجکدام در عالم خارج وجود ندارد د) هر دو در عالم خارج وجود دارند
- تقابل بین « سکون و حرکت » کدام گزینه است؟
الف) عدم و ملکه ب) تضاد ج) تضایف د) ایجاب و سلب
- عبارت « و هی مرتبة تعقلها البديهيات من التصور أو التصديق » تعریف کدام قسم از مراتب عقل می‌باشد؟
الف) عقل هولاتی ب) عقل بالفعل ج) عقل بالملکه د) عقل مستفاد
- مفیض صور عقلیه کلیه کدام گزینه می‌باشد؟
الف) جوهر مثالی مفارق ب) جوهر عقلی مفارق ج) نفس د) عقول طولیه و عرضیه
- کدام گزینه در مورد مفاهیم اعتباری درست نیست؟
الف) مفاهیمی که حیثیت مصداقشان حیث در خارج بودن و منشأ آثار خارجی بودن است ب) مفاهیمی که حیثیت مصداقشان آن است که در خارج تحقق نداشته باشند ج) مفهوم اعتباری همان ماهیت است و در پاسخ از سؤال حیثیتی شی قرار می‌گیرد د) مفاهیمی که حیثیت مصداقشان بودن در ذهن است
- کثرت افرادی ماهیت است.
الف) مطلقاً محال ب) به تقارن با ماده ج) مطلقاً جایز د) به عالم عقل
- کدام گزینه در مورد صفات ذاتیه خداوند صحیح می‌باشد؟
الف) عین ذات ند ب) زائد بر ذات و حادث اند ج) زائد بر ذات و قدیم اند د) نائب مناب ذات اند

(بارم ۲ - نمره)

سؤالات عبارتی

- « ذهب قوم من المتكلمين إلى أن الواجب تعالى لا غاية له في افعاله لغناه بالذات عن غيره و هو معنى قولهم أن أفعال الله لا تعلل بالأغراض، و یرده ان فعل الفاعل لا یخلو من أن یكون خیراً مطلوباً له بالذات أو منتهاً الی خیر مطلوب بالذات، و لیس من لوازم وجود الغایة حاجة الفاعل إليها، لجواز كونها عين الفاعل »
الف) مدعای متکلمان را با دلیل اثبات نمایند.
ب) پاسخ مرحوم علامه (ره) به مدعای متکلمان را دقیقاً توضیح دهید.
- « هو أن یشترک امران فی الاتصاف بوصف غیر أن أحدهما بالذات و الآخر بالعرض، فالمتصف به بالذات متقدم بهذا التقدم علی المتصف به بالعرض »
الف) تقدم و تأخر بالحقیقة و المجاز را همراه با مثال تعریف نمایند.
ب) این قسم از تقدم و تأخر از ابتکارات کدام فیلسوف مسلمان است؟
- « مجال الشر و مداره، هو عالم المادة التي تتنازع فيه الأضداد و تمناع فيه مختلف الأسباب و تجرى فيه الحركات الجوهرية و العرضية التي یلازمها التغير من ذات الی ذات و من کمال الی کمال »
الف) خاستگاه شر در نظام هستی را توضیح دهید.
ب) علت پیدایش شر را تقریر نمایید.
- « السوفسطی لا یسلم قضیه اولی الاوائل، إذ لو سلمها كان ذلك اعترافاً منه بأن کل قضیتین متناقضتین فإن إحداهما حق صادقة، و فيه اعتراف بوجود علم ما »
الف) سوفسطی کیست؟ مهمترین ادعای وی را بنویسید.
ب) طبق عبارت، چگونه سوفیست باید قضیه اولی الاوائل را انکار کند.

(بارم ۲ - نمره)

سؤالات تشریحی (فقط به چهار سؤال پاسخ دهید)

- وجه محال بودن تسلسل چیست؟ و در کدامیک از اقسام علت، تسلسل محال است؟
- قاعده « کل حادث زمانی فإنه مسبوق بقوة الوجود » را اثبات نمایند.
- دو دلیل مرحوم علامه (ره) بر وقوع حرکت در مقوله جوهر را تقریر نمایند.
- مقصود از اتحاد در « اتحاد عقل، عاقل و معقول » چیست؟ یک دلیل بر اثبات قاعده تقریر نمایند.
- برهان صدیقین بر اثبات واجب تعالی را تقریر نمایند.

۱. محتوایی که ملاحظه می فرمائید حاصل تلاش شبانه روزی دو نفر از طلاب (در طی سالها گذشته) بوده که شاید به خرات بتوان گفت کاملترین نسخه سؤال و جوابهای درسی می باشد (در حال حاضر).

۲. قطعا توصیه نمی شود که فقط به این نسخه تکیه شود و توجه به متن کتاب درسی هم لازم است، هر چند نبره او آرای که همراهِ به سؤالات و جوابهای این جزوه، تسلط داشته، در امتحانات نمره قبولی کسب نموده اند.

۳. این فایل را نگین بوده و هرگونه کپی برداری از آن مجاز و مورد رضایت است.

۴. هرگونه استفاده مالی از این محتوی شرعا حرام می باشد (به هیچ وجه مورد رضایت نیست) مگر آنکه تمام سود حاصله صرف خرید هدایای مذهبی و دینی [یا در یکدیگر انقلابی] باشد و تقسیم به مخاطبین در محافل گردد.

چند توصیه و درود طلبه ای:

✓ سعی کنیم کاری که انجام می دهیم دارای فایده باشد لذا اگر مشغول به کاری هستیم که بین شرع و عقلاء خودی ندارد مثل مرد آن را رها نمایم. **موضوع ۶**

✓ سعی کنیم (سعی) آنچه می گوئیم را خود عمل نمایم. **صفحه ۲**

✓ برای تفسیر خلاصه قرآن و سیره عملی اهل بیت (علیهم السلام) در اعمال و رفتار ما **انقلاب ۱۳۶۱** بطور جدی برنامه ریزی داشته باشیم.

✓ قدردان زحمات علماء و مجاهدت های شهدای بسیاری در طول تاریخ باشیم و به جای خودخواهی، تنگی، بی ادبانه...

✓ قدردان نظام و انقلاب اسلام باشیم، از فرصت پیش آمده جهت هر چه بهتر زمینه سازی ظهور بجهت بردار نمایم.

بقره ۲۴۶-۲۴۹ توصیه جماعه، تضعیف جنایه، تکمیل رساله

که قطعا خلاها، ضعفها و نقائص وجود دارد، اگر گرای خوش و نامحسوس اهم می باشد نبوده اند.

اما تضعیف نظام و انقلاب جنایه / آنچه رسالت منور شماست تکمیل این زمینه سازی است تا او بیاید...
✓ در پیش (تمیز، مرتب و معطر) باشیم و بر نماز اول وقت اصرار داشته باشیم.

✓ درباره مردم زود رضایت نموده و در هر زمینه ای با اسباب سازان رفتار کنیم. **سفر ۳**